

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 19. novembra 2019*

Obsah

Právny rámec	4
Právo Únie	4
Zmluva o EÚ	4
Charta	4
Smernica 2000/78	5
Poľské právo	5
Ústava	5
Nový zákon o Najvyššom súde	6
– Ustanovenia o znížení veku odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)	6
– Ustanovenia o vymenovaní sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)	7
– Ustanovenia o disciplinárnom senáte	7
Zákon o organizácii správnych súdov	8
Zákon o KRS	8
Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky	10
Konanie na Súdnom dvore	13
O prejudiciálnych otázkach	15
O prvej otázke vo veciach C-624/18 a C-625/18	15
O otázkach vo veci C-585/18, ako aj o druhej a tretej otázke vo veciach C-624/18 a C-625/18	16

* Jazyk konania: poľština.

O právomoci Súdneho dvora	16
O prípadnom zastavení konania	17
O prípustnosti druhej a tretej otázky vo veciach C-624/18 a C-625/18	21
O vecnom preskúmaní druhej a tretej otázky vo veciach C-624/18 a C-625/18	21
O trovách	29

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2000/78/ES – Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani – Zákaz diskriminácie na základe veku – Zníženie veku odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) – Článok 9 ods. 1 – Právo podať žalobu – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Účinná súdna ochrana – Zásada nezávislosti súdov – Vytvorenie nového senátu v rámci Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorý je príslušný, najmä pokiaľ ide o veci týkajúce sa odchodu sudcov tohto súdu do dôchodku – Senát zložený z nových sudcov, ktorí boli vymenovaní prezidentom Poľskej republiky na návrh Štátnej súdnej rady – Nezávislosť uvedenej rady – Právomoc neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá nie je v súlade s právom Únie – Prednosť práva Únie“

V spojených veciach C-585/18, C-624/18 a C-625/18,

ktorých predmetom sú tri návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) [Najvyšší súd (senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia), Poľsko] z 30. augusta 2018 (C-585/18), 19. septembra 2018 (C-624/18 a C-625/18), doručené Súdnemu dvoru 20. septembra 2018 (C-585/18) a 3. októbra 2018 (C-624/18 a C-625/18), ktoré súvisia s konaniami:

A. K.

proti

Krajowa Rada Sądownictwa (C-585/18),

a

CP (C-624/18),

DO (C-625/18)

proti

Sąd Najwyższy,

za účasti

Prokurator Generalny, ktorého zastupuje Prokuratora Krajowa,

Súdny dvor (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Prechal (spravodajkyňa), E. Regan, P. G. Xuereb a L. S. Rossi, sudcovia E. Juhász, M. Ilesič, J. Malenovský a N. Piçarra,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia, a M. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaniach z 19. marca a 14. mája 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- A. K., CP a DO, v zastúpení S. Gregorczyk-Abram a M. Wawrykiewicz, advokaci,
- Krajowa Rada Sądownictwa, v zastúpení: D. Drajewicz, J. Dudzicz a D. Pawełczyk-Woicka, splnomocnení zástupcovia,
- Sąd Najwyższy, v zastúpení: M. Wrzosek-Romańczuk, radca právny,
- Prokurator Generalny, v zastúpení: Prokuratura Krajowa, ako aj S. Bańko, R. Hernand, A. Reczka, T. Szafranski a M. Szumacher, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna a S. Żyrek, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci W. Gontarski, advokat,
- lotyšská vláda, v zastúpení: I. Kucina a V. Soņeca, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Krämer a K. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,
- Dozorný orgán EZVO, v zastúpení: J. S. Watson, C. Zatschler, I. O. Vilhjálmssdóttir a C. Howdle, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 27. júna 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 2 a článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, článku 267 tretieho odseku ZFEÚ, článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ako aj článku 9 ods. 1 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).
- 2 Tieto návrhy boli predložené v rámci sporov jednak medzi A. K., sudcom Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd, Poľsko), a Krajowa Rada Sądownictwa (Štátna súdna rada, Poľsko) (ďalej len „KRS“) (vec C-585/18) a jednak medzi CP a DO, sudcami Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko), a týmto posledným uvedeným súdom (veci C-624/18 a C-625/18) vo veci ich predčasného odchodu do dôchodku v dôsledku nadobudnutia účinnosti novej vnútroštátnej právnej úpravy.

Právny rámec

Právo Únie

Zmluva o EÚ

3 Článok 2 ZEÚ znie:

„Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.“

4 Článku 19 ods. 1 ZEÚ stanovuje:

„Súdny dvor Európskej únie sa skladá zo Súdneho dvora, Všeobecného súdu a osobitných súdov. Zabezpečuje dodržiavanie práva pri výklade a uplatňovaní zmlúv.

Členské štáty ustanovia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany.“

Charta

5 Hlava VI Charty s názvom „Spravodlivosť“ zahŕňa článok 47 s názvom „Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces“, ktorý stanovuje:

„Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. ...

...“

6 Podľa článku 51 Charty, nazvaného „Rozsah pôsobnosti“:

„1. Ustanovenia tejto Charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V dôsledku toho rešpektujú práva, dodržiavajú zásady a podporujú ich uplatňovanie v súlade so svojimi príslušnými právomocami a pri zachovaní obmedzení právomocí Únie, ktoré boli na ňu prenesené zmluvami.

2. Táto charta nerozširuje rozsah pôsobnosti práva Únie nad rámec právomocí Únie, ani nezakladá žiadnu novú právomoc ani úlohu pre Úniu, ani nemení právomoci a úlohy vymedzené v zmluvách.“

7 Článok 52 ods. 3 Charty uvádza:

„V rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd [podpísanom v Ríme 4. novembra 1950], zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv.“

- 8 Vysvetlivky k Charte základných práv (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17) v súvislosti s článkom 47 druhým odsekom Charty spresňujú, že toto ustanovenie zodpovedá článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“).

Smernica 2000/78

- 9 Článok 1 smernice 2000/78 stanovuje:

„Účelom tejto smernice je ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani na základe veku, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania.“

- 10 Článok 2 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.“

- 11 Článok 9 ods. 1 smernice 2000/78 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne konania vymáhania povinností podľa tejto smernice, keď to považujú za vhodné aj vrátane zmierovacieho konania, boli dostupné pre všetky osoby, ktoré sa cítia poškodené z dôvodu opomenutia uplatnenia zásady rovnakého zaobchádzania, a to aj keď sa už skončil vzťah, v ktorom sa napadnutá diskriminácia vyskytla.“

Poľské právo

Ústava

- 12 Podľa článku 179 Ústavy prezident Poľskej republiky (ďalej len „prezident republiky“) na návrh KRS vymenúva sudcov na dobu neurčitú.

- 13 Podľa článku 186 ods. 1 Ústavy:

„[KRS] je strážcom nezávislosti súdov a sudcov.“

- 14 Článok 187 Ústavy uvádza:

„1. Členmi [KRS] sú:

- (1) prvý predseda [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], minister spravodlivosti, predseda [Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd)] a osoba určená prezidentom republiky;
- (2) pätnásť členov zvolených spomedzi sudcov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], všeobecných súdov, správnych súdov a vojenských súdov;
- (3) štyria členovia, ktorých [Sejm (Snem, Poľsko)] zvolil spomedzi poslancov, a dvaja členovia, ktorých volí Senát spomedzi senátorov.

...

3. Funkčné obdobie volených členov [KRS] je štyri roky.

4. Režim, oblasť činnosti, spôsob práce [KRS], ako aj spôsob, akým sú jej členovia volení, sú vymedzené zákonom.“

Nový zákon o Najvyššom súde

– *Ustanovenia o znížení veku odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)*

15 Ustanovenie článku 30 Ustawa o Sądzie Najwyższym (zákon o Najvyššom súde) z 23. novembra 2002 (Dz. U. z roku 2002, položka 240) stanovil vek odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) na 70 rokov.

16 Dňa 20. decembra 2017 podpísal prezident republiky Ustawa o Sądzie Najwyższym (zákon o Najvyššom súde) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položka 5, ďalej len „nový zákon o Najvyššom súde“), ktorý nadobudol účinnosť 3. apríla 2018. Tento rozsudok bol následne niekoľkokrát zmenený.

17 Podľa článku 37 nového zákona o Najvyššom súde:

„1. Sudca [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] odchádza do dôchodku dovŕšením veku 65 rokov okrem prípadu, že najneskôr 6 mesiacov a najskôr 12 mesiacov pred dovŕšením tohto veku vyhlási, že chce zotrvať vo funkcii sudcu, predloží potvrdenie o svojom zdravotnom stave, podľa ktorého je spôsobilý na výkon sudcovského povolania a ktoré sa vydáva podľa zásad vzťahujúcich sa na uchádzačov o funkciu sudcu, a [prezident republiky] udelí súhlas na zotrvanie vo funkcii sudcu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)].

1a. [Prezident republiky] si pred udelením súhlasu so zotrvaním vo funkcii sudcu Najvyššieho súdu vyžiada stanovisko [KRS]. [KRS] doručí [prezidentovi republiky] stanovisko do 30 dní od výzvy prezidenta republiky. Ak [KRS] nedoručí stanovisko v lehote uvedenej v druhej vete tohto ustanovenia, platí domnienka kladného stanoviska.

1b. [KRS] pri vyhotovení stanoviska uvedeného v odseku 1a zohľadní záujmy justície alebo dôležité spoločenské záujmy, najmä racionálne pridelovanie členov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] alebo potreby vyplývajúce z pracovného vyťaženia jednotlivých senátov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)].

...

4. Súhlas uvedený v odseku 1 sa udeľuje na obdobie 3 rokov, pričom ho možno raz obnoviť. ...“

18 Článok 39 tohto zákona stanovuje:

„[Prezident republiky] určí deň, ku ktorému sudca [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] odchádza do dôchodku alebo na ktorý je stanovený jeho odchod do dôchodku.“

19 Podľa článku 111 ods. 1 uvedeného zákona:

„Sudcovia Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], ktorí ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona dovŕšili vek 65 rokov alebo ktorí dosiahnu tento vek v lehote 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, odchádzajú do dôchodku počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty 3 mesiacov s výnimkou toho, ak v lehote 1 mesiaca odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona podajú vyhlásenie a osvedčenie uvedené v článku 37 ods. 1a a [prezident republiky] udelí svoj súhlas s ich zotrvaním vo funkcii sudcu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)]. ...“

– *Ustanovenia o vymenovaní sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)*

- 20 Podľa článku 29 nového zákona o Najvyššom súde prezident republiky vymenúva sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) na návrh KRS. Článok 30 tohto zákona vymenúva podmienky, ktoré musí spĺňať osoba na to, aby mohla byť vymenovaná za sudcu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).

– *Ustanovenia o disciplinárnom senáte*

- 21 Novým zákonom o Najvyššom súde bol v rámci Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) zriadený nový senát s názvom „Izba Dyscyplinarna“ (ďalej len „disciplinárny senát“).

- 22 Článok 20 nového zákona o Najvyššom súde stanovuje:

„Pokiaľ ide o disciplinárny senát a sudcov, ktorí v ňom rozhodujú, výsady prvého predsedu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) vymedzené v:

- článku 14 ods. 1 bodoch 1, 4 a 7, článku 31 ods. 1, článku 35 ods. 2, článku 36 ods. 6, článku 40 ods. 1 a 4 a článku 51 ods. 7 a 14 vykonáva predseda Sąd Najwyższy [Najvyšší súd], ktorý riadi prácu disciplinárneho senátu,
- článku 14 ods. 1 bode 2 a článku 55 ods. 3 druhej vete vykonáva prvý predseda Sąd Najwyższy [Najvyšší súd] po dohode s predsedom Sąd Najwyższy [Najvyšší súd], ktorý riadi prácu disciplinárneho senátu.“

- 23 Článok 27 ods. 1 nového zákona o Najvyššom súde stanovuje:

„Do pôsobnosti disciplinárneho senátu patria:

(1) disciplinárne konania:

- voči sudcom [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)]

...

(2) pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia týkajúce sa sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd);

(3) veci týkajúce sa odchodu sudcov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] do dôchodku.“

- 24 Článok 79 nového zákona o Najvyššom súde uvádza:

„Pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia týkajúce sa sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ako aj veci týkajúce sa odchodu do dôchodku sudcov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] prejednáva:

(1) v prvostupňovom konaní [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] zasadajúci v zložení, ktoré tvorí samosudca disciplinárneho senátu;

(2) v odvolacom konaní [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] zasadajúci v zložení, ktoré tvoria traja sudcovia disciplinárneho senátu.“

25 Podľa článku 25 nového zákona o Najvyššom súde:

„Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych [senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia] je príslušný rozhodovať vo veciach v oblasti pracovného práva a sociálneho zabezpečenia...“

26 Prechodné ustanovenia nového zákona o Najvyššom súde obsahujú predovšetkým tieto ustanovenia:

„Článok 131

Pokiaľ nebudú vymenovaní všetci sudcovia [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] [zasadajúci] v rámci disciplinárneho senátu, nemožno preložiť na miesta v tomto senáte iných sudcov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)].

...

Článok 134

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa sudcovia [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], ktorí sú členmi senátu pre pracovnoprávne veci, veci sociálneho zabezpečenia a verejné záležitosti, stávajú členmi senátu pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia.“

27 Článok 131 nového zákona o Najvyššom súde bol takto zmenený ustanoveniami článku 1 bodu 14 Ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (zákon, ktorým sa mení zákon o Najvyššom súde) z 12. apríla 2018 (Dz. U. z roku 2018, položka 847), ktorý nadobudol účinnosť 9. mája 2018:

„Sudcovia, ktorí ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona pôsobia v iných senátoch [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], môžu byť prelození na výkon funkcie v disciplinárnom senáte. Až do dňa prvého vymenovania všetkých členov disciplinárneho senátu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], sudca pôsobiaci v inom senáte [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] predloží [KRS] žiadosť o preloženie do disciplinárneho senátu, pričom najprv musí získať súhlas prvého predsedu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], ako aj predsedu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], ktorý riadi prácu disciplinárneho senátu, a predsedu senátu, v ktorom sudca podávajúci žiadosť o preloženie pôsobí. [Prezident republiky] na návrh [KRS] vymenuje sudcu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] do disciplinárneho senátu, kým nebudú všetky miesta v disciplinárnom senáte po prvý raz obsadené.“

Zákon o organizácii správnych súdov

28 Článok 49 Ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (zákon o organizácii správnych súdov) z 25. júla 2002 (Dz. U. z roku 2017, položka 2188), stanovuje, že pokiaľ ide o veci, ktoré tento zákon neupravuje, uplatňujú sa ustanovenia nového zákona o Najvyššom súde.

Zákon o KRS

29 Činnosť KRS upravuje Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (zákon o Štátnej súdnej rade) z 12. mája 2011 (Dz. U. z roku 2011, položka 714), zmenená prostredníctvom Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (zákon, ktorým sa mení zákon o Štátnej súdnej rade a niektoré ďalšie zákony) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položka 3) (ďalej len „zákon o KRS“).

30 Podľa článku 9a zákona o KRS:

„1. Sejm spomedzi sudcov [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], všeobecných súdov, správnych súdov a vojenských súdov volí 15 členov [KRS] na spoločné funkčné obdobie v trvaní štyroch rokov.

2. Sejm pri voľbe v zmysle odseku 1 v najvyššej možnej miere zohľadní skutočnosť, že v [KRS] musia byť zastúpení sudcovia zo súdov rôznych typov a stupňov.

3. Spoločné funkčné obdobie nových členov [KRS] zvolených spomedzi sudcov sa začne v deň nasledujúci po dni ich zvolenia. Členovia [KRS] vymenovaní na predchádzajúce funkčné obdobie vykonávajú svoje funkcie dovtedy, kým sa nezačne spoločné funkčné obdobie nových členov [KRS].“

31 Podľa článku 11a ods. 2 zákona o KRS môžu uchádzačov na miesto v KRS spomedzi sudcov navrhnúť skupiny najmenej dvetisíc poľských občanov alebo dvadsaťpäť sudcov v činnnej službe. Proces vymenovania členov KRS zo strany Sejmu určuje článok 11d zákona o KRS.

32 Podľa článku 34 zákona o KRS stanovisko k hodnoteniu uchádzačov o funkciu sudcu prijíma skupina zložená z troch členov KRS.

33 Článok 35 zákona o KRS stanovuje:

„1. Pokiaľ sa na miesto sudcu alebo justičného čakatela prihlási viac uchádzačov, výberová komisia zostaví zoznam odporúčaných uchádzačov.

2. Výberová komisia pri určovaní poradia uchádzačov na zozname zohľadní v prvom rade hodnotenie kvalifikácie uchádzačov a okrem toho:

(1) pracovné skúsenosti vrátane praxe v uplatňovaní právnych predpisov, akademickú produkciu, hodnotenie zo strany nadriadených, odporúčania, publikačnú činnosť a ďalšie podklady pripojené k žiadosti;

(2) názor kolégia príslušného súdu a posúdenie príslušným plenárnym zhromaždením sudcov;

3. Nepredloženie podkladov uvedených v odseku 2 nebráni zostaveniu zoznamu odporúčaných uchádzačov.“

34 Podľa článku 37 ods. 1 zákona o KRS:

„Pokiaľ sa na miesto sudcu prihlási viac uchádzačov, [KRS] preskúma a vyhodnotí spoločne všetky podané prihlášky. V tejto situácii [KRS] prijme uznesenie obsahujúce svoje rozhodnutie o predložení návrhu na vymenovanie na miesto sudcu vo vzťahu ku všetkým uchádzačom.“

35 Článok 44 zákona o KRS stanovuje:

„1. Účastník konania môže podať žalobu na [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], v ktorej namietne protizákonnosť uznesenia [KRS], pokiaľ osobitné predpisy nestanovujú inak...

1a. V individuálnych prípadoch týkajúcich sa menovania do funkcie sudcu na [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] je možné podať žalobu na [Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd)]. V týchto veciach nie je možné podať žalobu na [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)]. Žaloba podaná na [Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd)] nesmie byť založená na údajnom nesprávnom posúdení splnenia kritérií uchádzačmi, ktoré sa berú do úvahy pri rozhodovaní o predložení návrhu na vymenovanie do funkcie sudcu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)].

1b. Ak všetci účastníci konania nenapadli uznesenie uvedené v článku 37 ods. 1 v individuálnych veciach týkajúcich sa menovania do funkcie sudcu na [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], toto uznesenie nadobúda právoplatnosť, pokiaľ ide o časť obsahujúcu rozhodnutie o predložení návrhu na

vymenovanie do funkcie sudcu na [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] a časť obsahujúcu rozhodnutie o nepredložení návrhu na vymenovanie do funkcie sudcu toho istého súdu, pokiaľ ide o účastníkov konania, ktorí nepodali žalobu.

2. Žaloba sa podáva prostredníctvom Przewodniczący [predseda KRS] v lehote dvoch týždňov od oznámenia uznesenia spolu s odôvodnením. ...“

36 Podľa znenia článku 6 zákona z 8. decembra 2017, ktorým sa mení zákon o KRS:

„Funkčné obdobie členov [KRS] uvedených v článku 187 ods. 1 bode 2 [Ústavy] zvolených na základe doterajších ustanovení trvá do dňa, ktorý predchádza dňu začiatku funkčného obdobia nových členov [KRS], nesmie však presiahnuť 90 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona, pokiaľ sa neskončí skôr z dôvodu uplynutia funkčného obdobia.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

- 37 Vo veci C-585/18 A. K., sudca Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd), ktorý dosiahol 65 rokov pred dňom nadobudnutia účinnosti nového zákona o Najvyššom súde, podal na základe článku 37 ods. 1 a článku 111 ods. 1 tohto zákona vyhlásenie, v ktorom uviedol, že chce pokračovať vo výkone svojej funkcie. Dňa 27. júla 2018 KRS v zmysle článku 37 ods. 1a uvedeného zákona vydala záporné stanovisko k tejto žiadosti. Dňa 10. augusta 2018 podal A. K. žalobu na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) proti tomuto stanovisku. Na podporu tejto žaloby A. K. predovšetkým uviedol, že jeho odchod do predčasného dôchodku vo veku 65 rokov je v rozpore s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ a článkom 47 Charty, ako aj so smernicou 2000/78, najmä jej článkom 9 ods. 1.
- 38 Veci C-624/18 a C-625/18 sa týkajú dvoch sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), CP a DO, ktorí tiež dosiahli vek 65 rokov pred dňom nadobudnutia účinnosti nového zákona o Najvyššom súde a ktoré nepodali vyhlásenie podľa článku 37 ods. 1 a článku 111 ods. 1 tohto zákona. Po tom, čo boli dotknuté osoby informované o tom, že prezident republiky na základe článku 39 uvedeného zákona konštatoval ich odchod do dôchodku ku 4. júlu 2018, sa obrátili na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) s podaniami proti tomuto poslednému uvedenému súdu, v ktorých sa domáhali konštatovania, že ich služobné pomery sudcov vykonávajúcich aktívnu činnosť v rámci uvedeného súdu sa od tohto dňa nezmenili na služobné pomery sudcov toho istého súdu na dôchodku. Na podporu svojich návrhov uvádzajú najmä porušenie článku 2 ods. 1 smernice 2000/78 zakazujúce diskrimináciu na základe veku.
- 39 Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia) Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) (ďalej len „senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia“), ktorý prejednáva tieto jednotlivé žaloby, vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-624/18 a C-625/18, uvádza, že tieto veci mu boli predložené, lebo ešte nebol zriadený disciplinárny senát. Za týchto podmienok sa vnútroštátny súd pýta, či mu článok 9 ods. 1 smernice 2000/78 a článok 47 Charty ukladajú povinnosť neuplatňovať vnútroštátne ustanovenia, ktoré vyhradzuje právomoc rozhodovať o takýchto žalobách senátu, ktorý ešte nebol zriadený. Uvedený súd však zdôrazňuje, že táto otázka by mohla stratiť relevanciu v prípade skutočného obsadenia miest sudcov v rámci disciplinárneho senátu.
- 40 Okrem toho sa vnútroštátny súd vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-585/18, C-624/18 a C-625/18 domnieva, že najmä vzhľadom na okolnosti, za ktorých má dôjsť k vymenovaniu nových sudcov disciplinárneho senátu, existujú vážne pochybnosti o tom, či tento senát a jeho členovia poskytujú dostatočné záruky nezávislosti a nestrannosti.

- 41 V tejto súvislosti uvedený súd, ktorý pripomína, že títo sudcovia sú vymenovaní prezidentom republiky na návrh KRS, najskôr uvádza, že na základe reformy vyplývajúcej zo zákona z 8. decembra 2017, ktorým sa mení zákon o Štátnej súdnej rade a niektoré iné zákony, musia z dvadsiatich piatich členov KRS byť pätnásti, ktorí sú volení spomedzi sudcov, odteraz zvolení nie zhromaždeniami sudcov všetkých stupňov ako predtým, ale Sejmom. Podľa vnútroštátneho súdu táto situácia zasahuje do zásady delby moci ako základu demokratického právneho štátu a nie je v súlade s medzinárodnými a európskymi štandardmi, ktoré v tejto oblasti prevládajú, ako vyplýva najmä z odporúčania Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec(2010)12 o nezávislosti, efektívnosti a úlohe sudcov zo 17. novembra 2010, stanoviska Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) č. 904/2017 [CDL-AD(2017)031] z 11. decembra 2017 a stanoviska Poradného výboru európskych sudcov pre Výbor ministrov Rady Európy o Súdnej rade v službách spoločnosti č. 10(2007) z 23. novembra 2007.
- 42 Následne tak podmienky, najmä procesné, za ktorých boli členovia KRS vybratí a vymenovaní v priebehu roka 2018, ako aj preskúmanie spôsobu, ktorým tento orgán takto zložený až doposiaľ konal, údajne svedčia o tom, že KRS je podriadená politickej moci a je nespôsobilá plniť si ústavnú úlohu spočívajúcu v tom, že dbá o nezávislosť súdov a sudcov.
- 43 Na jednej strane nedávne voľby nových členov KRS údajne prebiehali netransparentne a existujú závažné pochybnosti, pokiaľ ide o skutočné dodržiavanie požiadaviek stanovených príslušnou právnou úpravou v súvislosti s týmito voľbami. Navyše údajne nebola dodržaná požiadavka reprezentatívnosti rôznych druhov a úrovní súdov vyplývajúca z článku 187 ods. 1 bodu 2 Ústavy. Medzi zvolenými členmi KRS sa totiž nenachádzajú žiadni sudcovia pôsobiaci na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), odvolacích súdoch alebo vojenských súdoch, ale sa tam nachádza zástupca správneho súdu vojvodstva, dvaja zástupcovia krajských súdov a dvanásť zástupcov okresných súdov.
- 44 Na druhej strane preskúmanie činností novozloženej KRS údajne odhaľuje úplnú absenciu postojov, ktoré by tento orgán prijal s cieľom ochrany nezávislosti Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) v súvislosti s krízou spôsobenou nedávnymi legislatívnymi reformami, ktoré sa týkali tohto súdu. Naproti tomu KRS alebo jeho členovia údajne verejne kritizujú členov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) za to, že sa obrátili na Súdny dvor s prejudiciálnymi otázkami, alebo že spolupracovali s inštitúciami Únie, najmä Európskou komisiou. Okrem toho prax KRS pri vydávaní stanovísk k prípadnému pokračovaniu vo výkone funkcie sudcu na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) po dosiahnutí veku na odchod do dôchodku, ktorý bol nanovo stanovený na 65 rokov, údajne spočíva, ako to vyplýva najmä zo stanoviska KRS napadnutého na vnútroštátnom súde vo veci C-585/18, vo vydávaní neodôvodneného záporného stanoviska alebo v obmedzení sa na zopakovanie znenia článku 37 ods. 1b nového zákona o Najvyššom súde.
- 45 Okrem toho výber uskutočnený zo strany KRS na obsadenie šestnástich miest sudcov v disciplinárnom senáte, vyhlásených za voľné prezidentom republiky 24. mája 2018, údajne preukazuje, že dvanásť uchádzači vybratí zo strany KRS, a to šiesti prokurátori, dvaja sudcovia, dvaja právni poradcovia a dvaja vysokoškolskí učitelia, sú buď osobami, ktoré boli dovtedy podriadené výkonnej moci, alebo osobami, ktoré počas krízy týkajúcej sa právneho štátu v Poľsku konali na pokyn politickej moci alebo v súlade s jej očakávaniami, alebo napokon osobami, ktoré nezodpovedajú zákonným kritériám, alebo aj osobami ktoré boli v minulosti disciplinárne potrestané.
- 46 Napokon vnútroštátny súd zdôrazňuje, že konanie, v rámci ktorého má KRS vybrať uchádzačov na miesta sudcov disciplinárneho senátu, ktorí nemôžu byť vybratí spomedzi členov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorí už sú vo funkcii, bolo koncipované a následne zmenené tak, aby mohla KRS konať v rámci voľnej úvahy bez toho, aby existovala v tejto súvislosti skutočná kontrola.
- 47 Po prvé Najvyšší súd už údajne nie je povolaný vstúpiť do tohto procesu menovania, a teda skutočné a konkrétne posúdenie zásluh uchádzačov už nie je zaručené. Po druhé skutočnosť, že uchádzači nepredkladajú dokumenty uvedené v článku 35 ods. 2 zákona o KRS, ktoré sú však podstatné na

posúdenie dotknutých osôb, už údajne nepredstavuje, ako vyplýva z článku 35 ods. 3 tohto zákona, prekážku pri tvorbe zoznamu uchádzačov odporučených zo strany KRS. Po tretie podľa článku 44 uvedeného zákona rozhodnutia KRS údajne nadobúdajú právoplatnosť, ak neboli napadnuté všetkými uchádzačmi, čo vedie k vylúčeniu akejkoľvek skutočnej možnosti ich súdneho preskúmania.

48 V tejto súvislosti si vnútroštátny súd kladie otázku, aký význam treba prikladať, pokiaľ ide o dodržanie požiadavky nezávislosti súdov a sudcov členských štátov vyplývajúcej z práva Únie, takým ukazovateľom, akými sú jednak nezávislosť orgánu, zodpovedného za výber sudcov, od politickej moci a jednak okolnosti súvisiace s výberom členov súdneho senátu vytvoreného *ex nihilo* v danom členskom štáte, pričom uvedený senát je príslušný rozhodovať o veciach patriacich pod právo Únie.

49 V prípade, že by takýto súdny senát nespĺňal uvedenú požiadavku nezávislosti, chce vnútroštátny súd zistiť, či sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že mu ukladá neuplatňovať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré tým, že túto príslušnosť vyhradzuje tomuto súdnemu senátu, bránia jeho vlastnej príslušnosti rozhodovať v prípade potreby vo veciach samých. Vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-624/18 a C-625/18 vnútroštátny súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je všeobecne príslušný v oblasti pracovného práva a sociálneho zabezpečenia, čo ho podľa neho osobitne oprávňuje na rozhodovanie sporov, ako sú tie vo veciach samých, ktoré sa týkajú údajného porušenia zákazu diskriminácie na základe veku v oblasti zamestnanosti.

50 Za týchto podmienok Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) [Najvyšší súd (senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia)] rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto návrhy na začatie prejudiciálneho konania.

51 Vo veci C-585/18 prejudiciálne otázky znejú takto:

„1. Má sa článok 267 tretí odsek ZFEÚ v spojení s článkom 19 ods. 1 a článkom 2 ZEÚ, ako aj článkom 47 [Charty] vykladať v tom zmysle, že za nezávislý súd v zmysle práva EÚ sa považuje aj novovytvorený senát súdu posledného stupňa členského štátu, ktorý je príslušný na rozhodovanie o odvolaní podanom sudcom vnútroštátneho súdu a ktorý je obsadený výlučne sudcami volenými vnútroštátnym orgánom dohliadajúcim na nezávislosť súdov [(KRS)], ale ktorý s ohľadom na spôsob, akým bol tento orgán obsadený a akým funguje, nezaručuje nezávislosť od zákonodarnej a výkonnej moci?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku: má sa článok 267 tretí odsek ZFEÚ v spojení s článkom 19 ods. 1 a článkom 2 ZEÚ, ako aj článkom 47 [Charty základných práv] vykladať v tom zmysle, že nepríslušný senát súdu posledného stupňa členského štátu, ktorý spĺňa požiadavky kladené právom EÚ na súd a ktorému bol predložený opravný prostriedok v rámci sporu týkajúceho sa práva EÚ, je povinný neuplatňovať ustanovenia vnútroštátneho zákona, ktoré vylučujú jeho príslušnosť v tejto veci?“

52 Vo veciach C-624/18 a C-625/18 boli predložené tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 47 [Charty] v spojení s článkom 9 ods. 1 [smernice 2000/78] vykladať v tom zmysle, že v prípade podania opravného prostriedku na súde posledného stupňa členského štátu, ktorým sa namieta porušenie zákazu diskriminácie na základe veku v prípade sudcu tohto súdu a zároveň sa žiada o vydanie predbežného opatrenia na zabezpečenie uplatňovaného nároku, je tento súd povinný – v záujme ochrany práv vyplývajúcich z práva EÚ prostredníctvom predbežných opatrení podľa vnútroštátneho práva – neuplatňovať vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa príslušnosť v právnom spore, v ktorom bol opravný prostriedok podaný, priznáva organizačnej jednotke tohto súdu, ktorá nie je funkčná, lebo príslušné sudcovské miesta neboli obsadené?

2. V prípade, že sudcovské miesta organizačnej jednotky, ktorá je podľa vnútroštátneho práva príslušná na rozhodovanie o predloženej opravnom prostriedku, boli obsadené: má sa článok 267 tretí odsek ZFEÚ v spojení s článkom 19 ods. 1 a článkom 2 ZEÚ, ako aj článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že za nezávislý súd v zmysle práva EÚ sa považuje aj novovytvorený senát súdu posledného stupňa členského štátu, ktorý je príslušný na rozhodovanie právneho sporu sudcu vnútroštátneho súdu v prvom alebo druhom stupni a ktorý je obsadený výlučne sudcami volenými vnútroštátnym orgánom dohliadajúcim na nezávislosť súdov, konkrétne [(KRS)], ale ktorý s ohľadom na spôsob, akým bol tento orgán obsadený a akým funguje, nezaručuje nezávislosť od zákonodarnej a výkonnej moci?
3. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku: má sa článok 267 tretí odsek ZFEÚ v spojení s článkom 19 ods. 1 a článkom 2 ZEÚ, ako aj článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že nepríslušný senát súdu posledného stupňa členského štátu, ktorý spĺňa požiadavky kladené právom EÚ na súd a ktorému bol predložený opravný prostriedok v rámci sporu týkajúceho sa práva EÚ, je povinný neuplatňovať ustanovenia vnútroštátneho zákona, ktoré vylučujú jeho príslušnosť v tejto veci?“

Konanie na Súdnom dvore

- 53 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 5. novembra 2018 boli veci C-585/18, C-624/18 a C-625/18 spojené.
- 54 Uznesením z 26. novembra 2018, A. K. a i. (C-585/18, C-624/18 a C-625/18, neuvverejnené, EU:C:2018:977), predseda Súdneho dvora vyhovel návrhu vnútroštátneho súdu na prejednanie týchto vecí v skrátenej konaní. Ako stanovuje článok 105 ods. 2 a 3 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, dátum pojednávania bol stanovený okamžite, v danom prípade na 19. marca 2019, a oznámený dotknutým osobám spolu s dorúčením návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Dotknutým osobám bola stanovená lehota na predloženie prípadných písomných pripomienok.
- 55 Dňa 19. marca 2019 sa pred Súdny dvor uskutočnilo prvé pojednávanie. Dňa 14. mája 2019 Súdny dvor zorganizoval druhé pojednávanie najmä vzhľadom na žiadosť KRS, ktorá nepodala písomné pripomienky Súdnu dvoru, nebola zastúpená na prvom pojednávaní a chcela byť vypočutá ústne, a aby sa umožnilo dotknutým osobám vyjadriť sa k prípadným dôsledkom, v rámci prejednávanej veci, rozsudku vydaného 25. marca 2019, ktorým Trybunał Konstytucyjny (Ústavný súd, Poľsko) vyhlásil článok 9a zákona o KRS za zlučiteľný s článkom 187 ods. 1 bodom 2 a článkom 187 ods. 4 Ústavy.
- 56 Na tomto druhom pojednávaní KRS okrem iného predložila rozhodnutie č. 6 prijaté plenárnym zhromaždením sudcov disciplinárneho senátu 13. mája 2019, uvádzajúce stanovisko tohto senátu k prebiehajúcej konaní v týchto spojených veciach. Toto rozhodnutie bolo doručené dotknutým osobám a vložené do spisu konania.
- 57 Podaniami, ktoré poľská vláda doručila do kancelárie Súdneho dvora 3. a 29. júla 2019, 16. septembra 2019 a 7. novembra 2019, KRS 4. júla 2019 a Prokurátor Generalny (generálny prokurátor, Poľsko) 29. októbra 2019, bolo požiadané o opätovné otvorenie ústnej časti konania.
- 58 Na podporu svojej žiadosti KRS v podstate uviedla, že nesúhlasí s návrhmi generálneho advokáta, ktoré sú údajne založené na nesprávnom posúdení a nedostatočne zohľadňujú argumentáciu, ktorú uviedla na pojednávaní 14. mája 2019. Z tohto dôvodu bolo podľa nej potrebné, aby Súdny dvor opätovne preskúmal možnosť zohľadniť písomné pripomienky, ktoré predtým podala KRS a ktoré jej boli vrátené z dôvodu oneskoreného podania.

- 59 Vo svojej žiadosti z 3. júla 2019 a v doplnení vysvetlení, ktoré predložila Súdneho dvoru 29. júla a 16. septembra 2019, poľská vláda tiež zdôrazňuje, že nesúhlasí s návrhmi generálneho advokáta, ktoré údajne obsahujú určité protirečenia, a ako vyplýva z niektorých bodov týchto návrhov a podobných bodov, ktoré obsahovali návrhy generálneho advokáta vyhlásené 11. apríla 2019 vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:325), podľa nej vychádzajú z nesprávneho výkladu predchádzajúcej judikatúry Súdneho dvora, najmä rozsudku z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117). Uvedená vláda okrem toho tvrdí, že návrhy generálneho advokáta obsahujú určitý počet nových tvrdení a stanovísk, ktoré neboli dostatočne prediskutované. Vzhľadom na ich vlastnú dôležitosť alebo ich zásadné dôsledky pre jednotlivé právne modely platné v členských štátoch, pokiaľ ide o zloženie vnútroštátnych súdnych rád, ako aj vzhľadom na postup vymenovania sudcov, pritom uvedené okolnosti údajne odôvodňujú opätovné otvorenie ústnej časti konania, aby sa všetkým členským štátom umožnilo vyjadriť sa k tejto otázke. Vo svojej žiadosti zo 7. novembra 2019, na podporu ktorej predkladá zápisnicu z pojednávania Sąd Okręgowy w Krakowie (Okresný súd v Krakove, Poľsko) zo 6. septembra 2019, poľská vláda tvrdí, že tento dokument môže vzbudzovať obavu, že rozhodnutie, ktoré bude vydané Súdny dvorom v prejednávanych veciach, by mohlo byť zdrojom právnej neistoty v Poľsku a že uvedený dokument je teda dokumentom odhaľujúcim novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na toto rozhodnutie Súdneho dvora.
- 60 Napokon generálny prokurátor, ktorý sa v podstate odvoláva na skutočnosti, ktoré už boli zdôraznené, a argumentáciu, ktorú už rozvinuli KRS a poľská vláda vo svojich žiadostiach o opätovné otvorenie ústnej fázy konania z 3., 4. a 29. júla 2019, ako aj zo 16. septembra 2019, uvedených vyššie, sa po prvé domnieva, že okolnosti sporov vo veciach samých neboli dostatočne objasnené, ako to údajne vyplýva z návrhov generálneho advokáta, po druhé, že v týchto návrhoch bolo zaujaté stanovisko k dôležitým otázkam, ktoré neboli medzi účastníkmi konania prediskutované, a po tretie, že uvedené návrhy vychádzajú z nesprávneho výkladu predchádzajúcej judikatúry Súdneho dvora, pričom tento výklad podľa neho odhalil novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora.
- 61 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že ani podľa Štatútu Súdneho dvora, ani podľa Rokovacieho poriadku Súdneho dvora zúčastnené osoby uvedené v článku 23 štatútu nemajú možnosť podať vyjadrenia v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 62 Podľa článku 252 druhého odseku ZFEÚ generálny advokát konajúci nestranné a nezávisle predkladá na verejných pojednávaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. Súdny dvor nie je viazaný ani týmito návrhmi, ani odôvodnením, na základe ktorého k týmto návrhom generálny advokát dospel. V dôsledku toho nesúhlas s časťou návrhov generálneho advokáta bez ohľadu na otázky, ktoré v nich skúmal, nemôže byť sám osebe dôvodom opodstatňujúcim opätovné otvorenie ústnej časti konania (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 63 Súdny dvor však môže kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania v súlade s článkom 83 svojho rokovacieho poriadku, najmä pokiaľ sa domnieva, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo tiež vtedy, ak je potrebné rozhodnúť vec na základe tvrdenia, ku ktorému sa dotknuté osoby nevyjadrili.
- 64 V prejednávanych veciach sa však Súdny dvor domnieva, že po vypočutí generálneho advokáta, ukončení písomnej časti konania a dvoch po sebe nasledujúcich pojednávaniach, ktoré sa pred ním uskutočnili, pozná všetky skutočnosti potrebné na rozhodnutie. Okrem toho uvádza, že v týchto spojených veciach sa nemá rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému by sa účastníci konania nevyjadrili. Napokon sa domnieva, že jednotlivé žiadosti o opätovné otvorenie ústnej časti konania,

ktoré mu boli podané, neobsahujú nijakú novú skutočnosť, ktorá by mohla mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie, ktoré má byť vydané v týchto veciach. Za týchto podmienok netreba nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

- 65 Pokiaľ napokon ide o žiadosť, ktorou sa KRS domáha, aby Súdny dvor opätovne zohľadnil jej písomné pripomienky zo 4. apríla 2019, treba pripomenúť, že tento účastník konania vo veci samej, ktorý bol rovnako ako iné dotknuté osoby uvedené v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyzvaný, aby predložil takéto pripomienky v lehote na to stanovenej, ako vyplýva zo samotného znenia listu z 28. marca 2019, ktorý zaslal Súdnemu dvoru, úmyselne nepristúpil k takémuto predloženiu v uvedenej lehote. Za týchto okolností uvedené písomné pripomienky, ktoré KRS predložila oneskorene a ktoré jej boli z tohto dôvodu vrátené, nemôžu byť ani zohľadnené Súdnym dvorom v tomto štádiu konania.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke vo veciach C-624/18 a C-625/18

- 66 Svojou prvou otázkou vo veciach C-624/18 a C-625/18 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa ustanovenia článku 9 ods. 1 smernice 2000/78 v spojení s článkom 47 Charty majú vykladať v tom zmysle, že ak je súdu členského štátu, ktorý rozhoduje v poslednom stupni, podaná žaloba založená na žalobnom dôvode vychádzajúcom z porušenia zákazu diskriminácie z dôvodu veku, ktorý vyplýva z tejto smernice, takýto súd je povinný odmietnuť uplatniť vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých je na rozhodnutie o takejto žalobe príslušný výhradne orgán, ktorý tak, ako disciplinárny senát, ešte nebol zriadený, keďže ešte neboli vymenované osoby, ktoré by mali v jeho rámci rozhodovať.
- 67 V prejednávanej veci však treba zohľadniť okolnosť, že krátko po vydaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-624/18 a C-625/18 prezident republiky vymenoval sudcov disciplinárneho senátu, ktorý tak bol vytvorený.
- 68 Vzhľadom na túto okolnosť je potrebné konštatovať, že v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré má prijať vnútroštátny súd vo veciach C-624/18 a C-625/18, už nie je relevantná odpoveď na prvú otázku v týchto dvoch veciach. Potrebu takejto odpovede totiž odôvodňovalo jedine skutočné nevytvorenie disciplinárneho senátu.
- 69 Podľa ustálenej judikatúry je pritom konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporov, ktoré prejednávajú (rozsudok z 19. decembra 2013, Fish Legal a Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 29 a citovaná judikatúra).
- 70 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že odôvodnením návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je formulovanie poradných názorov na všeobecné alebo hypotetické otázky, ale potreba, ktorá je vnútorne spätá so skutočným riešením sporu (rozsudok z 10. decembra 2018, Wightman a i., C-621/18, EU:C:2018:999, bod 28 a citovaná judikatúra). Pokiaľ je zrejmé, že položená otázka už zjavne nie je relevantná na vyriešenie tohto sporu, Súdny dvor rozhodne o zastavení konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. októbra 2013, Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, bod a 38 a citovanú judikatúru).
- 71 Z toho vyplýva, že ako uviedli KRS, poľská vláda a Komisia a ako to napokon uviedol aj samotný vnútroštátny súd, ako vyplýva z bodu 39 tohto rozsudku, je potrebné zastaviť konanie Súdneho dvora o prvej otázke položenej vo veciach C-624/18 a C-625/18.

O otázkach vo veci C-585/18, ako aj o druhej a tretej otázke vo veciach C-624/18 a C-625/18

72 Svojimi otázkami vo veci C-585/18, ako aj druhou a treťou otázkou vo veciach C-624/18 a C-625/18, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 2 ZEÚ, článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, článok 267 ZFEÚ a článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že senát najvyššieho súdu členského štátu, akým je disciplinárny senát, ktorý má rozhodovať o veciach týkajúcich sa práva Únie, spĺňa vzhľadom na podmienky, ktorými sa riadilo jeho zriadenie a vymenovanie jeho členov, požiadavky nezávislosti a nestrannosti vyžadované v zmysle týchto ustanovení práva Únie. Ak to tak nie je, vnútroštátny súd sa pýta, či sa má zásada prednosti práva Únie vykladať v tom zmysle, že mu ukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých je príslušný rozhodovať o takýchto veciach výhradne uvedený senát súdu.

O právomoci Súdneho dvora

73 Generálny prokurátor po prvé tvrdil, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodovať o druhej a tretej otázke, ktoré boli položené vo veciach C-624/18 a C-625/18, z dôvodu, že ustanovenia práva Únie uvedené v týchto otázkach nevymedzujú pojem „nezávislý súd“ a neobsahujú normy týkajúce sa príslušnosti vnútroštátnych súdov a právomoci vnútroštátnych súdnych rád, v dôsledku čoho tieto otázky patria do výlučnej právomoci členských štátov a vymykajú sa akejkoľvek pôsobnosti Únie.

74 Treba však konštatovať, že tvrdenia, ktoré takto predložil generálny prokurátor, sa v skutočnosti týkajú samotného obsahu, a teda aj výkladu uvedených ustanovení práva Únie. Takýto výklad pritom zjavne patrí do právomoci Súdneho dvora podľa článku 267 ZFEÚ.

75 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že hoci organizácia súdnictva v členských štátoch patrí do právomoci týchto štátov, stále platí, že pri výkone tejto právomoci sú členské štáty povinné dodržiavať povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 52 a citovaná judikatúra].

76 Po druhej generálny prokurátor uviedol, že pokiaľ ide o článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ a článok 47 Charty, nedostatok právomoci Súdneho dvora na rozhodovanie o týchto dvoch prejudiciálnych otázkach sa tiež týka skutočnosti, že vnútroštátnymi ustanoveniami dotknutými vo veciach samých sa nevykonáva právo Únie, ani nepatria do pôsobnosti práva Únie, a preto ich nemožno posudzovať z hľadiska tohto práva.

77 Pokiaľ ide najskôr o ustanovenia Charty, treba pripomenúť, že v rámci prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ môže Súdny dvor pristúpiť k výkladu práva Únie nepochybne iba v hraniciach právomocí, ktoré mu boli priznané (rozsudok z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 22 a citovaná judikatúra).

78 Pôsobnosť Charty v súvislosti s konaním členských štátov je vymedzená v jej článku 51 ods. 1, podľa ktorého sú ustanovenia Charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie, pričom toto ustanovenie potvrdzuje ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej sa základné práva zaručené v právnom poriadku Únie majú uplatniť vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Únie, nie však mimo týchto situácií (rozsudok z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 23 a citovaná judikatúra).

79 V prejednávaných veciach a pokiaľ ide konkrétnejšie o článok 47 Charty, je potrebné zdôrazniť, že v sporoch vo veciach samých žalobcovia najmä tvrdia, že bol voči nim porušený zákaz diskriminácie z dôvodu veku v oblasti zamestnania, ktorý stanovuje smernica 2000/78.

- 80 Okrem toho treba zdôrazniť, že právo na účinný prostriedok nápravy je potvrdené smernicou 2000/78, ktorej článok 9 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby každý, kto sa cíti poškodený z dôvodu, že voči nemu nebola dodržaná zásada rovnosti zaobchádzania stanovená touto smernicou, mohol uplatniť svoje práva (rozsudok z 8. mája 2019, Leitner, C-396/17, EU:C:2019:375, bod 61 a citovaná judikatúra).
- 81 Z uvedeného vyplýva, že prejednávané veci zodpovedajú situáciám, ktoré upravuje právo Únie, v dôsledku čoho sa žalobcovia vo veciach samých môžu dôvodne dovoliavať práva na účinnú súdnu ochranu, ktoré im zaručuje článok 47 Charty.
- 82 Pokiaľ ide následne o pôsobnosť článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, treba na jednej strane pripomenúť, že cieľom tohto ustanovenia je zaručiť účinnú súdnu ochranu v „oblast[iach], na ktoré sa vzťahuje právo Únie“, bez ohľadu na situáciu, v ktorej členské štáty uplatňujú toto právo v zmysle článku 51 ods. 1 Charty [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 50 a citovaná judikatúra].
- 83 Na rozdiel od toho, čo v tejto súvislosti tvrdil generálny prokurátor, skutočnosť, že vnútroštátne opatrenia na zníženie miezd sporné vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), boli prijaté vzhľadom na naliehavé požiadavky spojené s odstránením nadmerného deficitu rozpočtu dotknutého členského štátu a v súvislosti s programom finančnej pomoci Únie tomuto členskému štátu, nezohrávala, ako vyplýva z bodov 29 až 40 uvedeného rozsudku, žiadnu úlohu vo výklade, ktorý viedol Súdny dvor k záveru, že v danom prípade sa uplatňuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ. Tento záver bol totiž založený na skutočnosti, že vnútroštátny orgán, ktorého sa táto vec týkala, a to Tribunal de Contas (Dvor audítorov, Portugalsko), bol v tomto prípade, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, spôsobilý rozhodovať ako súd v otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu práva Únie, a teda spadajúcich do oblastí, na ktoré sa vzťahuje toto právo [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 51 a citovaná judikatúra].
- 84 Keďže spory vo veciach samých sa týkajú namietaného porušenia právnych noriem Únie, stačí konštatovať, že v danom prípade bude orgán, ktorý má rozhodnúť o uvedených sporoch, rozhodovať o otázkach týkajúcich sa uplatnenia alebo výkladu práva Únie, a teda patriacich do oblastí, na ktoré sa toto právo vzťahuje, v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.
- 85 Napokon, pokiaľ ide o Protokol (č. 30) o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsku republiku a Spojené kráľovstvo (Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 313), na ktorý sa takisto odvoláva generálny prokurátor, treba podotknúť, že sa netýka článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, a pripomenúť, že navyše nespochybňuje uplatniteľnosť Charty v Poľsku a jeho cieľom nie je oslobodenie Poľskej republiky od povinnosti dodržiavať ustanovenia Charty [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 53 a citovaná judikatúra].
- 86 Z uvedeného vyplýva, že Súdny dvor má právomoc vykladať článok 47 Charty a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v prejednávaných veciach.

O prípadnom zastavení konania

- 87 KRS, generálny prokurátor a poľská vláda uviedli, že 17. decembra 2018 prezident republiky podpísal ustava o zmiane ustawy o Sądzie Nawiższym (zákon o zmene [nového zákona o Najvyššom súde]) z 21. novembra 2018 (Dz. U. z roku 2018, položka 2507, ďalej len „zákon z 21. novembra 2018“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2019.

- 88 Z článku 1 uvedeného zákona vyplýva, že článok 37 ods. 1a až 4 a článok 111 ods. 1 nového zákona o Najvyššom súde sa zrušujú a že článok 37 ods. 1 tohto zákona sa mení v tom zmysle, že „sudcovia Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) odchádzajú do dôchodku vo veku 65 rokov“. Spresňuje sa však, že toto posledné uvedené ustanovenie sa uplatňuje jedine na sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorí nastúpili do tejto funkcie po 1. januári 2019. Voči sudcom Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorí nastúpili do funkcie pred týmto dátumom, sa uplatňujú predchádzajúce ustanovenia článku 30 zákona o Najvyššom súde z 23. novembra 2002, ktoré stanovovali odchod do dôchodku vo veku 70 rokov.
- 89 Článok 2 ods. 1 zákona z 21. novembra 2018 stanovuje, že „odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona každý sudca na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) alebo na Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd), ktorý odišiel do dôchodku na základe článku 37 ods. 1 až 4 alebo článku 111 ods. 1 alebo 1a [nového zákona o Najvyššom súde], je opätovne uvedený do funkcie, ktorú vykonával v deň nadobudnutia účinnosti [uvedeného zákona]. Výkon funkcie sudcu na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) alebo Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd) sa považuje za pokračujúci bez prerušenia“.
- 90 Článok 4 zákona z 21. novembra 2018 vo svojom odseku 1 stanovuje, že „konania začaté podľa článku 37 ods. 1 a článku 111 ods. 1 až 1b [nového zákona o Najvyššom súde] a konania o žalobách prebiehajúce v týchto veciach v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa zastavujú“, a vo svojom odseku 2, že „konania, ktorých cieľom je založiť existenciu služobného pomeru sudcu na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) alebo Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd) v činnnej službe, týkajúce sa sudcov uvedených v článku 2 ods. 1, ktoré boli začaté a prebiehali v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa zastavujú“.
- 91 Podľa KRS, generálneho prokurátora a poľskej vlády z článku 1 a článku 2 ods. 1 zákona z 21. novembra 2018 vyplýva, že žalujúci sudcovia vo veciach samých, ktorí odišli do dôchodku na základe ustanovení nového zákona o Najvyššom súde, ktoré boli v súčasnosti zrušené, boli zo zákona opätovne začlenení do svojich príslušných súdov, až pokiaľ v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré boli účinné predtým, nedosiahnu vek 70 rokov, pričom akákoľvek možnosť predĺženia výkonu ich funkcie prezidentom republiky nad rámec bežného veku odchodu do dôchodku bola rovnako zrušená.
- 92 Za týchto podmienok a v súlade s tým, čo stanovuje článok 4 toho istého zákona, ktorým sa nariaďuje ukončenie sporov, ako sú tie vo veciach samých, sa tieto spory údajne stali bezpredmetné, takže podľa nich už nie je potrebné, aby Súdny dvor rozhodol o týchto návrhoch na začatie prejudiciálneho konania.
- 93 Vzhľadom na uvedené sa Súdny dvor 23. januára 2019 obrátil na vnútroštátny súd s cieľom zistiť, či vzhľadom na nadobudnutie účinnosti zákona z 21. novembra 2018 sa tento súd domnieva, že odpoveď na jeho prejudiciálne otázky je ešte stále nevyhnutná na to, aby mohol vydať svoje rozhodnutia vo veciach, ktoré mu boli predložené.
- 94 Vo svojej odpovedi z 25. januára 2019 vnútroštátny súd odpovedal na túto otázku kladne, pričom spresnil, že uzneseniami z 23. januára 2019 prerušil konanie o návrhoch na zastavenie konania, ktoré mu podal generálny prokurátor, na základe článku 4 ods. 1 a 2 zákona z 21. novembra 2018, až kým Súdny dvor nerozhodne v týchto veciach.
- 95 V tejto odpovedi vnútroštátny súd uvádza, že odpoveď na otázky položené v uvedených veciach je naďalej nevyhnutná na to, aby mohol vyriešiť predbežné problémy procesnej povahy, ktoré sa mu objavili, predtým, ako môže vydať svoje rozsudky v týchto veciach.
- 96 Okrem toho a pokiaľ ide o meritum sporov vo veciach samých, cieľom zákona z 21. novembra 2018 podľa neho nie je napraviť nezlučiteľnosť vnútroštátneho práva s právom Únie, ale uplatniť predbežné opatrenia nariadené podpredsedníčkou Súdneho dvora v jej uznesení z 19. októbra 2018,

Komisia/Poľsko (C-619/18 R, neuvyverejnené, EU:C:2018:852), potvrdené uznesením Súdneho dvora zo 17. decembra 2018, Komisia/Poľsko (C-619/18 R, EU:C:2018:1021). Tento zákon tak podľa nej nezrušil sporné vnútroštátne ustanovenia *ex tunc* ani ich právne účinky. Hoci uvedený zákon údajne opätovne uvádza do funkcie sudcov žalujúcich vo veciach samých po ich odchode do dôchodku a zavádza právnu fikciu, pokiaľ ide o nepretržitý výkon ich mandátu v dôsledku tohto opätovného uvedenia do funkcie, cieľom žalôb podaných vo veciach samých je preukázať, že dotknutí sudcovia nikdy neodišli do dôchodku a počas celého tohto obdobia zostali plne vo funkcii, čo by mohlo vyplývať jedine z neuplatnenia napadnutých vnútroštátnych noriem, a to na základe prednosti práva Únie. Takéto rozlišovanie je pritom údajne zásadné na určenie postavenia dotknutých sudcov z hľadiska ich schopnosti prijímať súdne, organizačné a správne opatrenia, ako aj z hľadiska prípadných vzájomných nárokov voči Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) na základe služobného pomeru, či dokonca z hľadiska disciplinárnej zodpovednosti. V tejto poslednej uvedenej súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že podľa vyhlásení zástupcov politickej moci uvedení sudcovia protiprávne vykonávali súdne funkcie až do 1. januára 2019, keď nadobudol účinnosť zákon z 21. novembra 2018.

- 97 Je potrebné pripomenúť, že ako vyplýva z ustálenej judikatúry, výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, prislúcha, aby s ohľadom na osobitné okolnosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia pre vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť prejudiciálnych otázok, ktoré predkladá Súdnu dvoru. V dôsledku toho platí, že ak sa položené otázky týkajú výkladu právnej normy Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok z 10. decembra 2018, Wightman a i., C-621/18, EU:C:2018:999, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 98 Z toho vyplýva, že pre otázky týkajúce sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že výklad právnej normy Únie nijako nesúvisí s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi nevyhnutnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sa mu položili (rozsudok z 10. decembra 2018, Wightman a i., C-621/18, EU:C:2018:999, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 99 V prejednávanej veci treba najskôr zdôrazniť, že vnútroštátny súd svojimi prejudiciálnymi otázkami, ktoré položil Súdnu dvoru, a výkladom práva Únie, ktoré v prejednávanej veci požaduje, nežiada o objasnenie merita sporov, ktoré mu boli predložené a ktoré sa samy týkajú iných otázok vyplývajúcich z práva Únie, ale o objasnenie problému procesnej povahy, ktorý musí byť vyriešený *in limine litis*, keďže sa týka samotnej príslušnosti tohto súdu rozhodovať v uvedených sporoch.
- 100 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry má Súdny dvor právomoc uviesť vnútroštátnemu súdu prvky práva Únie, ktoré môžu prispieť k vyriešeniu problému príslušnosti, ktorý mu vznikol (rozsudky z 22. októbra 1998, IN. CO. GE.'90 a i., C-10/97 až C-22/97, EU:C:1998:498, bod 15 a citovaná judikatúra, ako aj z 12. decembra 2002, Universale-Bau a i., C-470/99, EU:C:2002:746, bod 43). Platí to najmä vtedy, keď tak ako v prejednávanej veci, ako vyplýva z bodov 79 až 81 tohto rozsudku, sa položené otázky týkajú toho, či vnútroštátny súd, ktorý je obvykle príslušný rozhodovať v spore, v ktorom sa osoba podliehajúca súdnej právomoci dovoľáva práva, ktoré jej vyplývajú z práva Únie, spĺňa požiadavky vyplývajúce z práva na účinný prostriedok nápravy, ako je zaručené článkom 47 Charty a článkom 9 ods. 1 smernice 2000/78.
- 101 Pokiaľ ide o zákon z 21. novembra 2018, netýka sa aspektov vzťahujúcich sa na súdnu právomoc na rozhodovanie vo veciach samých, ku ktorým sa má vyjadriť vnútroštátny súd a vo vzťahu ku ktorým žiada v prejednávanej veci o výklad práva Únie.

- 102 Ďalej treba spresniť, že okolnosť, že vnútroštátne ustanovenia, ako je článok 4 ods. 1 a 2 zákona z 21. novembra 2018, nariaďujú ukončenie sporov, ako sú tie vo veciach samých, nemôže v zásade a v prípade chýbajúceho rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ktorým sa nariaďuje takéto ukončenie konania alebo ktorým sa zastavujú konania vo veciach samých, viesť Súdny dvor k záveru, že už nie je potrebné rozhodnúť o otázkach, ktoré mu boli predložené na prejudiciálne konanie.
- 103 Je totiž dôležité pripomenúť, že vnútroštátne súdy majú čo najširšiu možnosť obrátiť sa na Súdny dvor s otázkou týkajúcou sa výkladu príslušných ustanovení práva Únie, pričom sa táto možnosť mení pre súdy rozhodujúce v poslednom stupni na povinnosť, okrem výnimiek uznaných judikatúrou Súdneho dvora. Vnútroštátna právna norma teda nemôže brániť vnútroštátnemu súdu, aby podľa okolností využil túto možnosť alebo splnil si túto povinnosť. Tak táto možnosť, ako aj táto povinnosť sú totiž neoddeliteľnou súčasťou systému spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, stanoveného článkom 267 ZFEÚ, a neoddeliteľne patria k úlohám súdu, ktorý je poverený uplatňovaním práva Únie, ktoré toto ustanovenie zveruje vnútroštátnym súdom (rozsudok z 5. apríla 2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, body 32 a 33, ako aj citovaná judikatúra).
- 104 Vnútroštátne ustanovenia, ako sú ustanovenia uvedené v bode 102 tohto rozsudku, tak nemôžu brániť senátu súdu, ktorý rozhoduje v poslednom stupni a ktorý je konfrontovaný s otázkou výkladu práva Únie, naďalej trvať na otázkach, ktoré predložil Súdny dvor v rámci prejudiciálneho konania.
- 105 Napokon treba zdôrazniť, že pokiaľ ide o veci C-624/18 a C-625/18, ktoré sa týkajú trvania alebo skončenia služobného pomeru sudcov v činnnej službe medzi žalobcami vo veciach samých a ich zamestnávateľom, ktorým je Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), z vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom, uvedených v bode 96 tohto rozsudku, vyplýva, že najmä vzhľadom na všetky dôsledky vyplývajúce z existencie takéhoto služobného pomeru prípadné zastavenie konania o sporoch, ktoré boli predložené uvedenému súdu, nie je zjavné iba zo samotného dôvodu nadobudnutia účinnosti článku 2 ods. 1 zákona z 21. novembra 2018.
- 106 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že prijatie a nadobudnutie účinnosti zákona z 21. novembra 2018 nemôžu odôvodniť, aby Súdny dvor nerozhodol o druhej a tretej otázke vo veciach C-624/18 a C-625/18.
- 107 Pokiaľ ide naproti tomu o vec C-585/18, treba pripomenúť, že žalobou, ktorá bola podaná na vnútroštátny súd, je napadnuté stanovisko KRS vydané v rámci konania, ktoré môže prípadne viesť k rozhodnutiu o predĺžení výkonu funkcie sudcu, ktorý je žalobcom vo veci samej, po dosiahnutí veku na odchod do dôchodku, ktorý bol nanovo stanovený na 65 rokov.
- 108 Treba však konštatovať, že z uvedených vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom nevyplýva, že by si táto žaloba mohla zachovať predmet, najmä že by takéto stanovisko nemohlo byť obsolentné, keďže podľa vnútroštátnych ustanovení, ktoré boli medzičasom prijaté, tak vnútroštátne ustanovenia zavádzajúce tento nový vek odchodu do dôchodku, ako aj ustanovenia zavádzajúce postup na predĺženie výkonu súdnych funkcií, z ktorých vyplývala nevyhnutnosť takéhoto stanoviska, boli zrušené, v dôsledku čoho sa žalobcovia vo veci samej umožnili naďalej pôsobiť vo funkcii až do dosiahnutia veku 70 rokov, v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami účinnými pred prijatím takto zrušených ustanovení.
- 109 Za týchto podmienok a vzhľadom na zásady pripomenuté v bodoch 69 a 70 tohto rozsudku už nie je potrebné, aby Súdny dvor rozhodol o otázkach položených vo veci C-585/18.

O prípustnosti druhej a tretej otázky vo veciach C-624/18 a C-625/18

- 110 Poľská vláda tvrdí, že druhá a tretia otázka vo veciach C-624/18 a C-625/18 sú neprípustné. V prvom rade sú tieto otázky údajne bezpredmetné, pretože odpovede na ne už podľa nej nie sú nevyhnutné, keďže konania prebiehajúce pred senátom pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia, ktorý podal návrhy na začatie prejudiciálneho konania, sú podľa článku 379 bodu 4 občianskeho súdneho poriadku postihnuté neplatnosťou z dôvodu porušenia noriem týkajúcich sa zloženia a príslušnosti súdov. Rozhodovacie zloženie uvedeného senátu v danom prípade totiž podľa nej tvorili traja sudcovia, hoci článok 79 nového zákona Najvyššieho súdu údajne stanovuje, že veci, o ako ide vo veciach samých, majú v prvostupňovom konaní rozhodovať samosudcovia. Po druhej odpovede na uvedené otázky by v každom prípade údajne nemohli dovoliť vnútroštátnemu súdu, aby rozhodoval o veciach, ktoré patria do príslušnosti iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) bez toho, aby tým bola narušená výlučná právomoc členských štátov v oblasti organizácie súdov a bez toho, aby bola prekročená právomoc Únie, preto ani nemôžu byť relevantné na riešenie sporov vo veciach samých.
- 111 Takto uvedené okolnosti, ktoré sa týkajú vecných aspektov, však vôbec nemôžu ovplyvniť prípustnosť položených otázok.
- 112 Uvedené otázky sa totiž v podstate týkajú práve toho, či napriek vnútroštátnym pravidlám rozdelenia súdnej príslušnosti, účinným v dotknutom členskom štáte, je vnútroštátny súd, ako je ten, ktorý podal návrhy na začatie prejudiciálneho konania, povinný na základe ustanovení práva Únie uvedených v týchto otázkach neuplatňovať uvedené vnútroštátne pravidlá a prípadne prevziať na seba súdnu príslušnosť, pokiaľ ide o spory vo veciach samých. Rozsudok, ktorým by Súdny dvor potvrdil existenciu takejto povinnosti, by bol pritom záväzný pre vnútroštátny súd a všetky ostatné orgány Poľskej republiky bez toho, aby tomu mohli zabrániť vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa neplatnosti konaní alebo rozdelenia príslušnosti súdov, na ktoré sa odvoláva poľská vláda.
- 113 Z toho vyplýva, že námietky vznesené poľskou vládou, pokiaľ ide o prípustnosť uvedených otázok, nemožno prijať.

O vecnom preskúmaní druhej a tretej otázky vo veciach C-624/18 a C-625/18

- 114 Treba pripomenúť, že ako vyplýva z bodov 77 až 81 tohto rozsudku, v situáciách, ako sú situácie vo veciach samých, v ktorých žalobcovia namietajú, že bol voči nim porušený zákaz diskriminácie z dôvodu veku v oblasti zamestnania stanovený smernicou 2000/78, sa uplatňujú tak článok 47 Charty zaručujúci právo na účinnú súdnu ochranu, ako aj článok 9 ods. 1 uvedenej smernice potvrdzujúci toto právo na účinný prostriedok nápravy.
- 115 V tejto súvislosti a v súlade s ustálenou judikatúrou v prípade neexistencie právnej úpravy Únie v danej oblasti platí, že hoci je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby určil príslušné súdy a upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany individuálnych práv vyplývajúcich z právneho poriadku Únie, členské štáty sú pritom v každom prípade zodpovedné za zabezpečenie dodržania práva na účinnú súdnu ochranu uvedených práv, ako je zakotvené v článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. októbra 1998, IN CO. GE.'90 a i., C-10/97 až C-22/97, EU:C:1998:498, bod 14 a citovanú judikatúru; z 15. apríla 2008, Impact, C-268/06, EU:C:2008:223, body 44 a 45, ako aj z 19. marca 2015, E.ON Földgáz Trade, C-510/13, EU:C:2015:189, body 49 a 50, ako aj citovanú judikatúru).
- 116 Okrem iného treba pripomenúť, že článok 52 ods. 3 Charty spresňuje, že v rozsahu, v akom táto Charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v EDLP, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v tomto dohovore.

- 117 Ako pritom vyplýva z vysvetliviek k článku 47 Charty, ktoré sa podľa článku 6 ods. 1 tretieho pododseku ZEÚ a článku 52 ods. 7 Charty musia zohľadniť pri jej výklade, prvý a druhý odsek tohto článku 47 zodpovedá článku 6 ods. 1 a článku 13 EDLP (rozsudok z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 40 a citovaná judikatúra).
- 118 Súdny dvor preto musí dbať na to, aby výklad článku 47 druhého odseku Charty, ktorý poskytuje, zabezpečil takú úroveň ochrany, ktorá neporušuje úroveň zaručenú článkom 6 EDLP, tak ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva (rozsudok z 29. júla 2019, Gambino a Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, bod 39).
- 119 Pokiaľ ide o obsah tohto článku 47 druhého odseku, zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že základné právo na účinný prostriedok nápravy, ktoré zakotvuje, zahŕňa najmä právo každého na to, aby jeho vec bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom.
- 120 Táto požiadavka nezávislosti súdov, ktorá je neoddeliteľne spojená s poslaním súdnictva, vychádza z podstaty práva na účinnú súdnu ochranu a základného práva na spravodlivý proces, ktorá má zásadný význam ako záruka ochrany všetkých práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, a záruka zachovania spoločných hodnôt členských štátov uvedených v článku 2 ZEÚ, najmä hodnoty právneho štátu [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 58 a citovaná judikatúra].
- 121 Podľa ustálenej judikatúry má uvedená požiadavka nezávislosti dve hľadiská. Prvé, vonkajšie, hľadisko vyžaduje, aby dotknutý orgán vykonával svoje úlohy úplne samostatne, nikomu hierarchicky nepodliehal alebo nebol podriadený a od nikoho neprijímal príkazy alebo inštrukcie, bez ohľadu na ich pôvod, čím je chránený pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť rozhodovania jeho členov a ovplyvniť ich rozhodnutia [rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 63 a citovaná judikatúra, ako aj z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 72].
- 122 Druhé, vnútorné, hľadisko súvisí s pojmom nestrannosť a týka sa rovnakého odstupu od účastníkov konania a ich príslušných záujmov vo vzťahu k predmetu sporu. Toto hľadisko vyžaduje rešpektovanie objektívnosti a neexistenciu akéhokoľvek záujmu na vyriešení sporu mimo striktného uplatnenia právneho predpisu [rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 65 a citovaná judikatúra, ako aj z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 73].
- 123 Tieto záruky nezávislosti a nestrannosti stanovujú ako požiadavku existenciu pravidiel, najmä pokiaľ ide o zloženie orgánu, menovanie, funkčné obdobia, ako aj dôvody zdržania sa hlasovania, vylúčenia pre zaujatosť a odvolania jeho členov, ktoré umožňujú odstrániť akékoľvek oprávnené pochybnosti u osôb podliehajúcich súdnej právomoci, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť uvedeného orgánu vonkajšími činiteľmi a jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom [rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 66 a citovaná judikatúra, ako aj z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 74].
- 124 Navyše v súlade so zásadou delby moci, ktorou sa vyznačuje fungovanie právneho štátu, musí byť zaručená nezávislosť súdov vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej moci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 35).
- 125 V tejto súvislosti je dôležité, aby sudcovia boli chránení pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť ich nezávislosť. Pravidlá uvedené v bode 123 tohto rozsudku musia predovšetkým umožniť vylúčiť nielen akýkoľvek priamy vplyv vo forme pokynov, ale aj formy vplyvu, ktoré sú viac

- nepriame a ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutia dotknutých sudcov [pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 112 a citovanú judikatúru].
- 126 Tento výklad článku 47 Charty je potvrdený judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcou sa článku 6 ods. 1 EDLP, podľa ktorej toto ustanovenie vyžaduje, aby boli súdy nezávislé tak od účastníkov, ako aj od výkonnej moci a normotvorcu (rozsudok ESLP, 18. mája 1999, Ninn-Hansen v. Dánsko, CE:ECHR:1999:0518DEC002897295, bod 19 a citovaná judikatúra).
- 127 Podľa ustálenej judikatúry toho istého súdu treba na zistenie toho, či je súd „nezávislý“ v zmysle uvedeného článku 6 ods. 1, vziať do úvahy najmä spôsob vymenovania a trvanie mandátu jeho členov, existenciu ochrany pred vonkajšími tlakmi a to, či sa dotknutý orgán javí ako nezávislý (rozsudok ESLP, 6. novembra 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, bod 144 a citovaná judikatúra), pričom v tejto poslednej uvedenej súvislosti platí, že ide o samotnú dôveru, ktorú musí v demokratickej spoločnosti každý súd vzbudzovať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP, 21. júna 2011, Fruni v. Slovensko, CE:ECHR:2011:0621JUD000801407, bod 141).
- 128 Pokiaľ ide o podmienku „nestrannosti“ v zmysle toho istého článku 6 ods. 1, môže sa v zmysle rovnako ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva posudzovať rôznymi spôsobmi, a to podľa subjektívneho prístupu, pričom sa zohľadní osobné presvedčenie a správanie súdu, teda skúmaním, či tento súd preukázal predsudok alebo zaujatosť v prejednávanej veci, ako aj podľa objektívneho prístupu, ktorý spočíva v určení, či súd, najmä prostredníctvom svojho zloženia, poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených pochybností o svojej nestrannosti. Pokiaľ ide o objektívne posúdenie, spočíva v posúdení otázky, či nezávisle od osobného správania sudcu niektoré overiteľné skutočnosti oprávňujú vysloviť pochybnosti o jeho nestrannosti. V danej oblasti môžu byť dôležité aj dojmy. Znovu ide o dôveru, ktorú súdy v demokratickej spoločnosti musia vzbudzovať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci, počínajúc účastníkmi konania (pozri najmä rozsudok ESLP, 6. mája 2003, Kleyn a i. v. Holandsko, CE:ECHR:2003:0506JUD003934398, bod 191 a citovanú judikatúru, ako aj 6. novembra 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, body 145, 147 a 149, ako aj citovanú judikatúru).
- 129 Ako opakovane zdôraznil Európsky súd pre ľudské práva, tieto pojmy nezávislosti a objektívnej nestrannosti sú úzko prepojené, čo ho vo všeobecnosti vedie k ich spoločnému preskúmaniu (pozri najmä rozsudky ESLP, 6. mája 2003, Kleyn a i. v. Holandsko, CE:ECHR:2003:0506JUD003934398, bod 192 a citovanú judikatúru, ako aj 6. novembra 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, bod 150 a citovanú judikatúru). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa na rozhodnutie o existencii dôvodov pochybovať o tom, či v určitej veci nie sú splnené tieto požiadavky nezávislosti alebo objektívnej nestrannosti, zohľadní názor účastníka konania, ale to nezohráva rozhodujúcu úlohu. Rozhodujúcou skutočnosťou je, či predmetné obavy možno považovať za objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudky ESLP, 6. mája 2003, Kleyn a i. v. Holandsko, CE:ECHR:2003:0506JUD003934398, bod 193 a 194, ako aj citovanú judikatúru, a 6. novembra 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, body 147 a 152, ako aj citovanú judikatúru).
- 130 V tejto oblasti Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôrazňuje, že hoci zásada oddelenia výkonnej moci od súdnych orgánov zvykne nadobúdať rastúci význam v jeho judikatúre, ani článok 6, ani žiadne iné ustanovenie EDLP neukladá členským štátom žiadny ústavný model upravujúci jedným alebo druhým spôsobom vzťahy a vzájomné pôsobenie medzi jednotlivými zložkami štátnej moci, ani neukladá týmto štátom povinnosť konať v súlade s jedným alebo druhým teoretickým ústavným konceptom týkajúcim sa prípustných obmedzení takéhoto vzájomného pôsobenia. Otázkou zostáva, či boli v danom prípade splnené požiadavky EDLP (pozri najmä rozsudky ESLP, 6. mája 2003, Kleyn

- a i. v. Holandsko, CE:ECHR:2003:0506JUD003934398, bod 193 a citovanú judikatúru; 9. novembra 2006, Sacilor Lormines v. Francúzsko, CE:ECHR:2006:1109JUD006541101, bod 59, a 18. októbra 2018, Thiam v. Francúzsko, CE:ECHR:2018:1018JUD008001812, bod 62 a citovanú judikatúru).
- 131 V prejednávanej veci sa pochybnosti vyslovené vnútroštátnym súdom v podstate vzťahujú na to, či vzhľadom na vnútroštátne právne normy týkajúce sa vytvorenia osobitného orgánu, ako je disciplinárny senát, a súvisiace normy, najmä pokiaľ ide o jeho príslušnosť, jeho zloženie, ako aj podmienky a podrobnosti, ktorými sa riadilo vymenovanie sudcov, ktorí majú byť jeho členmi, ako aj na kontext, v ktorom došlo k uvedenému vytvoreniu a vymenovaniu, takýto orgán a členovia, ktorí ho tvoria, spĺňajú požiadavky nezávislosti a nestrannosti, ktoré musí napĺňať súd podľa článku 47 Charty, keď má rozhodnúť v spore, v ktorom osoba podliehajúca súdnej právomoci tak ako v prejednávanej veci namieta, že voči nej bolo porušené právo Únie.
- 132 Vyjadriť sa k tejto otázke v konečnom dôsledku prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý podal návrhy na začatie prejudiciálneho konania, po tom, čo v tejto súvislosti pristúpi k požadovanému posúdeniu. Treba totiž pripomenúť, že článok 267 ZFEÚ neumožňuje Súdnemu dvoru uplatniť právne normy Únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu Zmlúv a aktov prijatých inštitúciami Únie. V súlade s ustálenou judikatúrou však Súdny dvor môže v rámci súdnej spolupráce stanovenej v tomto článku, na základe okolností uvedených v spise podať vnútroštátnemu súdu výkladové prvky práva Únie, ktoré mu môžu byť užitočné pri posudzovaní účinkov daného ustanovenia tohto práva (rozsudok zo 16. júla 2015, ČEZ Razpredelenie Bãlgarija, C-83/14, EU:C:2015:480, bod 71 a citovaná judikatúra).
- 133 Pokiaľ ide v tejto súvislosti o samotné podmienky, za ktorých došlo k vymenovaniu členov disciplinárneho senátu, treba najskôr spresniť, že samotná skutočnosť, že sú vymenovaní prezidentom republiky, nemôže spôsobiť, že by boli voči nemu závislí, a ani nemôže vyvolávať pochybnosti o ich nestrannosti, ak dotknuté osoby po vymenovaní nie sú vystavené žiadnemu tlaku a nedostávajú pokyny pri výkone svojich funkcií (pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. januára 2013, D. a A., C-175/11, EU:C:2013:45, bod 99, ako aj rozsudky ESLP, 28. júna 1984, Campbell a Fell v. Spojené kráľovstvo, CE:ECHR:1984:0628JUD000781977, bod 79; 2. júna 2005, Zolotas v. Grécko, CE:ECHR:2005:0602JUD003824002, body 24 a 25; 9. novembra 2006, Sacilor Lormines v. Francúzsko, CE:ECHR:2006:1109JUD006541101, bod 67, ako aj 18. októbra 2018, Thiam v. Francúzsko, CE:ECHR:2018:1018JUD008001812, bod 80 a citovanú judikatúru).
- 134 Zostáva však nevyhnutné zabezpečiť, aby hmotnoprávne podmienky a procesné pravidlá, ktorými sa riadi prijímanie rozhodnutí o vymenovaní, boli také, že u osôb podliehajúcich súdnej právomoci nemôžu po vymenovaní dotknutých osôb vyvolať oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o neovplyviteľnosť dotknutých sudcov vonkajšími činiteľmi a ich neutralitu vo vzťahu k jednotlivým záujmom, o ktorých rozhodujú [pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 111].
- 135 Na tento účel je dôležité najmä to, aby boli uvedené podmienky a postupy navrhnuté tak, aby spĺňali požiadavky uvedené v bode 125 tohto rozsudku.
- 136 V prejednávaných veciach treba uviesť, že článok 30 nového zákona o Najvyššom súde stanovuje všetky podmienky, ktoré musí určitá osoba splniť, aby mohla byť vymenovaná za člena tohto súdu. Okrem toho na základe článku 179 Ústavy a článku 29 nového zákona o Najvyššom súde sú sudcovia disciplinárneho senátu rovnako ako sudcovia, ktorí majú byť členmi iných senátov tohto súdu, vymenovaní prezidentom republiky na návrh KRS, to znamená orgánu povereného článkom 186 Ústavy úlohou strážcu nezávislosti súdov a sudcov.
- 137 Zásah takéhoto orgánu v kontexte postupu vymenovania sudcov pritom môže v zásade určite prispieť k väčšej objektivite tohto postupu [pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 115; pozri tiež v tomto zmysle ESLP,

18. októbra 2018, Thiam v. Francúzsko, CE:ECHR:2018:1018JUD008001812, body 81 a 82]. Predovšetkým podmienenie samotnej možnosti prezidenta republiky pristúpiť k vymenovaniu sudcu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) existenciou návrhu v tomto zmysle pochádzajúceho od KRS môže objektívne vymedziť rozhodovací priestor, ktorý má prezident republiky pri výkone právomoci, ktorá mu je takto zverená.
- 138 To však platí len pod podmienkou, že uvedený orgán je sám dostatočne nezávislý od zákonodarnej a výkonnej moci aj od orgánu, ktorému má predložiť takýto návrh na vymenovanie [pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 116].
- 139 Stupeň nezávislosti, ktorú má KRS voči zákonodarnej a výkonnej moci pri plnení úloh, ktoré mu takto ukladá vnútroštátna právna úprava, ako orgánu poverenému článkom 186 poľskej Ústavy úlohou strážcu nezávislosti súdov a sudcov, sa môže ukázať ako relevantný, pokiaľ ide o posúdenie otázky, či sudcovia, ktorých vyberá, sú schopní plniť požiadavky nezávislosti a nestrannosti vyplývajúce z článku 47 Charty.
- 140 Vnútroštátnemu súdu, ktorý podal návrhy na začatie prejudiciálnych konaní, prislúcha overiť, či KRS ponúka alebo neponúka dostatočné záruky nezávislosti voči zákonodarnej a výkonnej moci, pričom musí zohľadniť všetky relevantné tak skutkové, ako aj právne okolnosti týkajúce sa podmienok, za ktorých boli ustanovení členovia uvedeného orgánu, a zároveň aj spôsobu, akým tento orgán konkrétne plní svoju úlohu.
- 141 Vnútroštátny súd uvádza niekoľko skutočností, ktoré podľa neho môžu vyvolávať pochybnosti o nezávislosti KRS.
- 142 Ak v tejto súvislosti takú alebo onakú skutočnosť, na ktoré poukázal uvedený súd, nemožno samu osebe kritizovať a v tomto prípade patrí do právomoci členských štátov a medzi rozhodnutia, ktoré si oni zvolia, tak kombinácia týchto skutočností sprevádzaná okolnosťami, za ktorých sa táto voľba uskutočnila, môže viesť k pochybnostiam o nezávislosti orgánu, ktorý sa má podieľať na postupe vymenovania sudcov, aj keby sa na základe samostatného posudzovania uvedených skutočností nemusel vyvodiť takýto záver.
- 143 S touto výhradou sa spomedzi skutočností, ktoré uvádza vnútroštátny súd, môžu ukázať ako relevantné v súvislosti s takýmto posúdením všetky tieto okolnosti: po prvé okolnosť, že novozložená KRS vznikla prostredníctvom skrátenia štvorročného funkčného obdobia členov, ktorí doposiaľ tvorili tento orgán, po druhé okolnosť, že zatiaľ čo pätnásť členov KRS volených spomedzi sudcov bolo predtým volených svojimi kolegami sudcami, v súčasnosti sú volení zložkou zákonodarnej moci spomedzi uchádzačov, ktorých môžu navrhovať najmä skupiny dvetisíc občanov alebo dvadsiatich piatich sudcov, pričom takáto reforma vedie k nomináciám členov KRS, ktorí priamo pochádzajú z politickej moci alebo sú ňou volení, v počte dvadsaťtri z dvadsiatich piatich členov tohto orgánu, ako aj po tretie prípadná existencia nezrovnalostí, ktoré by sa mohli týkať procesu vymenovania niektorých členov KRS v jej novom zložení, ktoré uviedol vnútroštátny súd a ktoré mu v prípade potreby prislúcha overiť.
- 144 V súvislosti s uvedeným celkovým posúdením je vnútroštátny súd tiež oprávnený zohľadniť spôsob, akým uvedený orgán plní svoje ústavné úlohy strážcu nezávislosti súdov a sudcov, a spôsob, akým vykonáva svoje jednotlivé právomoci, najmä či pritom môže vznikať pochybnosť o jeho nezávislosti voči zákonodarnej a výkonnej moci.
- 145 Okrem toho a vzhľadom na skutočnosť, že ako vyplýva zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, rozhodnutia prezidenta republiky o vymenovaní sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) nemôžu byť predmetom súdneho preskúmania, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či spôsob, akým je v článku 44 ods. 1 a 1a zákona o KRS definovaný obsah opravného prostriedku, ktorý môže byť podaný proti uzneseniu KRS obsahujúcemu jej rozhodnutia, pokiaľ ide o predloženie návrhu na

- vymenovanie do funkcie sudcu tohto súdu, umožňuje zabezpečiť účinné súdne preskúmanie takýchto uznesení, týkajúce sa prinajmenšom overenia neexistencie prekročenia alebo zneužitia právomoci, nesprávneho právneho posúdenia alebo zjavne nesprávneho posúdenia (pozri v tomto zmysle rozsudok ESĽP, 18. októbra 2018, Thiam v. Francúzsko, CE:ECHR:2018:1018JUD008001812, body 25 a 81).
- 146 Nezávisle od tohto skúmania vzťahujúceho sa na podmienky, za ktorých tak boli vymenovaní noví sudcovia disciplinárneho senátu, a úlohy, ktorú v tejto súvislosti zohráva KRS, vnútroštátny súd bude môcť na účely overenia, či tento súdny orgán a členovia, ktorí ho tvoria, spĺňajú požiadavky nezávislosti a nestrannosti vyplývajúce z článku 47 Charty, zohľadniť rôzne ďalšie skutočnosti, ktoré sa bezprostrednejšie týkajú uvedeného orgánu.
- 147 Ide, po prvé, o okolnosť zdôraznenú vnútroštátnym súdom, že osobitným spôsobom na základe článku 27 ods. 1 nového zákona o Najvyššom súde bola takému orgánu zverená výlučná právomoc rozhodovať v pracovnoprávných veciach a veciach sociálneho zabezpečenia, ako aj vo veciach odchodu do dôchodku, ktoré sa týkajú sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), na ktoré boli dovtedy príslušné všeobecné súdy.
- 148 Aj keď takáto okolnosť nie je ako taká rozhodujúca, treba pripomenúť, že pokiaľ ide konkrétne o spory týkajúce sa odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), akými sú spory vo veciach samých, ich pridelenie disciplinárnemu senátu sa uskutočnilo súbežne s prijatím silne spochybňovaných ustanovení nového zákona o Najvyššom súde, ktoré upravujú zníženie veku odchodu do dôchodku sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a uplatnenie tohto opatrenia na sudcov tohto súdu v činnnej službe, a ktoré priznávajú prezidentovi republiky diskrečnú právomoc predĺžiť výkon súdnych funkcií sudcom uvedeného súdu v činnnej službe nad rámec novostanoveného veku odchodu do dôchodku.
- 149 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor vo svojom rozsudku z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:531), konštatoval, že z dôvodu prijatia uvedených opatrení Poľská republika narušila neodvolateľnosť a nezávislosť sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a nespĺnila si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEU.
- 150 Po druhé v tomto kontexte treba tiež zdôrazniť okolnosť, ktorú uviedol aj vnútroštátny súd, že v zmysle článku 131 nového zákona o Najvyššom súde musí byť disciplinárny senát zložený jedine z novovymenovaných sudcov, v dôsledku čoho sú vylúčení sudcovia, ktorí už vykonávali činnosť na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).
- 151 Po tretie treba uviesť, že hoci bol disciplinárny senát zriadený ako senát v rámci Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a ako vyplýva najmä z článku 20 nového zákona o Najvyššom súde, na rozdiel od ostatných senátov tvoriacich tento súd je zrejme, že má osobitne vysoký stupeň samostatnosti v rámci uvedeného súdu.
- 152 Hoci každá z jednotlivých okolností zdôraznených v bodoch 147 až 151 tohto rozsudku nepochybne nie je takej povahy, že by sama osebe a posudzovaná samostatne mohla viesť k spochybneniu nezávislosti orgánu, ako je disciplinárny senát, naproti tomu by to mohlo byť inak v prípade ich kombinácie, a to tým viac, ak by uvedené skúmanie týkajúce sa KRS malo odhaliť nedostatok nezávislosti tejto rady voči zákonodarnej a výkonnej moci.
- 153 Vnútroštátny súd teda bude musieť posúdiť, či vzhľadom na prípadné špecifické dôvody alebo ciele, ktoré boli pred ním uvedené s cieľom pokúsiť sa odôvodniť niektoré z dotknutých opatrení, môže kombinácia skutočností uvedených v bodoch 143 až 151 tohto rozsudku a akékoľvek iné riadne preukázané relevantné okolnosti, o ktorých by sa dozvedel, môže vyvolávať legitímne pochybnosti vo vnímaní osôb podliehajúcich súdnej právomoci, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť disciplinárneho senátu vonkajšími činiteľmi a predovšetkým priamymi alebo nepriamymi vplyvmi zákonodarnej a výkonnej

moci, a pokiaľ ide o jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom, a môže tak viesť k chýbajúcemu dojmu nezávislosti alebo nestrannosti uvedeného orgánu, ktorá by mohla narušiť dôveru, ktorú musí súdnictvo v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u uvedených osôb podliehajúcich súdnej právomoci.

- 154 Ak by uvedený súd dospel k záveru, že ide o taký prípad, vyplývalo by z toho, že takýto orgán nespĺňa požiadavky vyplývajúce z článku 47 Charty a článku 9 ods. 1 smernice 2000/78, keďže nepredstavuje nezávislý a nestranný súd v zmysle prvého z týchto ustanovení.
- 155 V takom prípade vnútroštátny súd chcel tiež vedieť, či mu zásada prednosti práva Únie ukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých je príslušný rozhodovať v sporoch vo veciach samých výhradne uvedený orgán.
- 156 Na zodpovedanie tejto otázky je potrebné pripomenúť, že právo Únie sa vyznačuje tým, že vychádza z autonómneho prameňa tvoreného Zmluvami, má prednosť pred právom členských štátov a celé množstvo ustanovení uplatňujúcich sa na štátnych príslušníkoch členských štátov aj na ne samotné má priamy účinok. Tieto podstatné znaky práva Únie viedli k štruktúrovanému systému navzájom závislých zásad, noriem a právnych vzťahov, ktorými sú vzájomne viazané samotná Únia a jej členské štáty, ako aj členské štáty medzi sebou [stanovisko 1/17 (Dohoda CETA medzi EÚ a Kanadou) z 30. apríla 2019, EU:C:2019:341, bod 109 a citovaná judikatúra].
- 157 Zásada prednosti práva Únie zakotvuje prednostné postavenie práva Únie pred právom členských štátov (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 53 a citovaná judikatúra).
- 158 Táto zásada preto ukladá všetkým orgánom členských štátov povinnosť zaručiť plný účinok jednotlivých noriem Únie, pričom právo členských štátov nemôže mať vplyv na účinok priznaný týmto rôznym normám na území uvedených štátov (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 54 a citovaná judikatúra).
- 159 V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým pripomenúť, že zásada konformného výkladu vnútroštátneho práva, podľa ktorej je vnútroštátny súd povinný v čo najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v súlade s požiadavkami práva Únie, je obsiahnutá v systéme Zmlúv, keďže vnútroštátnemu súdu umožňuje v rámci jeho právomocí zaistiť plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní o sporoch, ktoré mu boli predložené (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 55 a citovaná judikatúra).
- 160 Rovnako tak prednosť práva Únie vyžaduje, aby v prípade nemožnosti vyložiť vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatňovať ustanovenia práva Únie, zabezpečil ich plný účinok, pričom v prípade potreby z vlastnej iniciatívy neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva, hoci aj z časového hľadiska neskoršie, a to bez toho, aby musel požiadať alebo vyčkať na jeho predchádzajúce zrušenie zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 58 a citovaná judikatúra).
- 161 V tejto súvislosti je každý vnútroštátny súd, ktorému bolo v rámci jeho právomoci predložené podanie, ako orgán členského štátu presnejšie povinný neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenie, ktoré je v rozpore s ustanovením práva Únie s priamym účinkom v spore, ktorý mu bol predložený (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 61 a citovaná judikatúra).
- 162 Pokiaľ ide o článok 47 Charty, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že uvedené ustanovenie je samo osebe postačujúce a na to, aby jednotlivcom priznávalo samostatne uplatniteľné právo ako také, nemusí byť spresnené ustanoveniami práva Únie alebo vnútroštátneho práva (rozsudky zo 17. apríla 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 78, a z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, bod 56).

- 163 To isté platí o článku 9 ods. 1 smernice 2000/78, keďže ako bolo pripomenuté v bode 80 tohto rozsudku, stanovením, že členské štáty zabezpečia, aby každý, kto sa cíti poškodený z dôvodu, že voči nemu nebola dodržaná zásada rovnosti zaobchádzania stanovená touto smernicou, mohol uplatniť svoje práva, uvedené ustanovenie výslovne potvrdzuje právo na účinný prostriedok nápravy v danej oblasti. Pri uplatňovaní smernice 2000/78 sú totiž členské štáty povinné dodržiavať článok 47 Charty a vlastnosti prostriedku nápravy upraveného v článku 9 ods. 1 uvedenej smernice tak musia byť stanovené v súlade s uvedeným článkom 47 (pozri analogicky rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, body 55 a 56).
- 164 Preto za predpokladu uvedeného v bode 160 tohto rozsudku je vnútroštátny súd v rámci svojich právomocí povinný zabezpečiť právnu ochranu vyplývajúcu pre osoby podliehajúce súdnej právomoci z článku 47 Charty a článku 9 ods. 1 smernice 2000/78 a zabezpečiť plný účinok týchto článkov, pričom v prípade potreby upustí od uplatnenia akéhokoľvek odporujúceho vnútroštátneho ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. apríla 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 79).
- 165 Vnútroštátne ustanovenie, podľa ktorého je na rozhodnutie v spore, v ktorom osoba podliehajúca súdnej právomoci namieta tak, ako v prejednávanej veci, porušenie práv vyplývajúcich z právnych noriem Únie, výlučne príslušný orgán, ktorý nespĺňa požiadavky nezávislosti a nestrannosti vyplývajúce z článku 47 Charty, by zbavilo dotknutú osobu akéhokoľvek účinného prostriedku nápravy v zmysle tohto článku a článku 9 ods. 1 smernice 2000/78 a narušilo by podstatu práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty (pozri analogicky rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, bod 72).
- 166 Z toho vyplýva, že ak je zrejmé, že vnútroštátne ustanovenie vyhradzuje právomoc na rozhodovanie v spore, ako sú spory vo veciach samých, orgánu, ktorý nezodpovedá požiadavkám nezávislosti alebo nestrannosti vyžadovaným v zmysle práva Únie, najmä článku 47 Charty, tak potom iný orgán, ktorému je tento spor predložený, má s cieľom zabezpečiť účinnú súdnu ochranu v zmysle uvedeného článku 47 a v súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ povinnosť neuplatniť toto vnútroštátne ustanovenie tak, aby o tomto spore mohol rozhodnúť súd, ktorý spĺňa tie isté požiadavky a ktorý by bol v dotknutej oblasti príslušný, ak by tomu nebránilo uvedené ustanovenie, to znamená vo všeobecnosti súd, ktorý bol príslušný v súlade s právnou úpravou účinnou predtým, než došlo k zmene právnej úpravy, ktorou sa priznala táto príslušnosť orgánu, ktorý nespĺňa uvedené požiadavky (pozri analogicky rozsudky z 22. mája 2003, Connect Austria, C-462/99, EU:C:2003:297, bod 42, ako aj z 2. júna 2005, Koppensteiner, C-15/04, EU:C:2005:345, body 32 až 39).
- 167 Pokiaľ ide okrem toho o články 2 a 19 ZEÚ ako ustanovenia, ktorých sa rovnako týkajú otázky položené Súdnemu dvoru vnútroštátnym súdom, treba pripomenúť, že článok 19 ZEÚ, ktorý konkretizuje hodnotu právneho štátu potvrdenú článkom 2 ZEÚ, ukladá vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru povinnosť zabezpečiť plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch, ako aj súdnu ochranu, ktorú osoby podliehajúce súdnej právomoci vyvodzujú z tohto práva [rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 47 a citovaná judikatúra].
- 168 Zásada účinnej súdnej ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, na ktorú odkazuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, pritom predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je teraz potvrdená v článku 47 Charty, v dôsledku čoho prvé z týchto ustanovení ukladá všetkým členským štátom povinnosť stanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany najmä v zmysle druhého z uvedených ustanovení [pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, body 49 a 54 a citovanú judikatúru].

- 169 Za týchto podmienok sa samostatné preskúmanie článku 2 a článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, ktoré by mohlo len podporiť záver už uvedený v bodoch 153 a 154 tohto rozsudku, nezdá byť nevyhnutné na to, aby sa odpovedalo na otázky vnútroštátneho súdu a aby sa vyriešili spory, ktoré boli tomuto súdu predložené.
- 170 Napokon nie je v prejednávanych veciach ani potrebné, aby Súdny dvor podal výklad článku 267 ZFEÚ, ktorý rovnako uviedol vnútroštátny súd vo svojich otázkach. Tento súd totiž vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania vôbec nevysvetlil dôvody, prečo by sa výklad tohto článku mohol ukázať ako relevantný v súvislosti s riešením otázok, o ktorých má rozhodnúť v sporoch vo veciach samých. Okrem toho a v každom prípade je zrejmé, že výklad článku 47 Charty a článku 9 ods. 1 smernice 2000/78, ktorý bol podaný v bodoch 114 až 154 tohto rozsudku, postačuje na podanie vhodnej odpovede, ktorá uvedenému súdu poskytne vysvetlenia z hľadiska rozhodnutí, ktoré má prijať v uvedených sporoch.
- 171 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba odpovedať na druhú a tretiu otázku, ktoré boli položené vo veciach C-624/18 a C-625/18, takto:
- Článok 47 Charty a článok 9 ods. 1 smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby spory týkajúce sa uplatňovania práva Únie mohli patriť do výlučnej právomoci orgánu, ktorý nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle prvého z týchto ustanovení. Tak je to v prípade, ak objektívne podmienky, za ktorých bol vytvorený dotknutý orgán, a jeho vlastnosti, ako aj spôsob, akým boli vymenovaní jeho členovia, môžu vo vnímaní osôb podliehajúcich súdnej právomoci vyvolávať oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť tohto orgánu vonkajšími činiteľmi, predovšetkým priamymi alebo nepriamymi vplyvmi zákonodarnej a výkonnej moci, a jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom, a môžu tak viesť k absencii dojmu nezávislosti alebo nestrannosti uvedeného orgánu, ktorá by mohla narušiť dôveru, ktorú musí súdnicstvo v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u uvedených osôb podliehajúcich súdnej právomoci. Vnútroštátnemu súdu prislúcha po zohľadnení všetkých relevantných okolností, ktoré sú mu známe, určiť, či je to tak, pokiaľ ide o orgán, ako je disciplinárny senát Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).
 - V takom prípade sa zásada prednosti práva Únie má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladá povinnosť neuplatniť ustanovenie vnútroštátneho práva, podľa ktorého je na rozhodovanie sporov vo veciach samých príslušný výlučne uvedený orgán, a to tak, aby tieto spory mohli byť preskúmané súdom, ktorý spĺňa požiadavky nezávislosti a nestrannosti uvedené vyššie a ktorý by bol príslušný v dotknutej oblasti, ak by tomu nebránilo uvedené ustanovenie.

O trovách

- 172 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Konanie o otázkach, ktoré položila Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia) Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) vo veci C-585/18, ako aj o prvej otázke, ktorú ten istý senát položil vo veciach C-624/18 a C-625/18, sa zastavuje.
2. Na druhú a tretiu otázku, ktoré uvedený súd položil vo veciach C-624/18 a C-625/18, je potrebné odpovedať takto:

Článok 47 Charty základných práv Európskej únie a článok 9 ods. 1 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby spory týkajúce sa uplatňovania práva Únie mohli patriť do výlučnej právomoci orgánu, ktorý nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle prvého z týchto ustanovení. Tak je to v prípade, ak objektívne podmienky, za ktorých bol vytvorený dotknutý orgán, a jeho vlastnosti, ako aj spôsob, akým boli vymenovaní jeho členovia, môžu vo vnímaní osôb podliehajúcich súdnej právomoci vyvolávať oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť tohto orgánu vonkajšími činiteľmi, predovšetkým priamymi alebo nepriamymi vplyvmi zákonodarnej a výkonnej moci, a jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom, a môžu tak viesť k absencii dojmu nezávislosti alebo nestrannosti uvedeného orgánu, ktorá by mohla narušiť dôveru, ktorú musí súdnictvo v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u uvedených osôb podliehajúcich súdnej právomoci. Vnútroštátnemu súdu prislúcha po zohľadnení všetkých relevantných okolností, ktoré sú mu známe, určiť, či je to tak, pokiaľ ide o orgán, ako je disciplinárny senát Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).

V takom prípade sa zásada prednosti práva Únie má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladá povinnosť neuplatniť ustanovenie vnútroštátneho práva, podľa ktorého je na rozhodovanie sporov vo veciach samých príslušný výlučne uvedený orgán, a to tak, aby tieto spory mohli byť preskúmané súdom, ktorý spĺňa požiadavky nezávislosti a nestrannosti uvedené vyššie a ktorý by bol príslušný v dotknutej oblasti, ak by tomu nebránilo uvedené ustanovenie.

Podpisy